

de nu er ved Metropolitanskolen i København, 48 Kr. for Gymnasie- og Realklasserne og 42 Kr. for Mellemskoleklasserne, og dernæst er vi enedes om en ny Affattelse af § 7, den nu i den offentlige Debat en Del omstridte Paragraf. Jeg tillægger det stor Betydning, at der er naaet Enighed mellem 3 Partier om denne nye Affattelse af Paragraffen. Jeg ser deri et Vidnesbyrd om, at der dog endnu er nogen Mulighed for at naa til Vejs Ende og til at faa Lovforslaget vedtaget i indeværende Rigsdagssamling.

Imidlertid har et Medlem af Flertallet, Repræsentanten for det konservative Folkeparti (Wulff), ment, at han ikke har kunnet blive staaende ved dette, men at han maatte stille et videregaaende Ændringsforslag, der fremtræder som et Ændringsforslag. Flertallet har ikke kunnet slutte sig hertil, fordi vi mener, det gaar saa vidt, at det i Virkeligheden er i Strid med det, som vi anser for det afgørende Indhold af Lovforslaget. Dette Indhold er, at det offentlige her i Hovedstaden og de 2 Nabokommuner overtager det væsentlige af den højere Undervisning og derved aabner en helt anden Adgang, end der hidtil har været, for Børn af alle Forældre til uden Hensyn til deres økonomiske Vilkaar at komme frem ved Hjælp af den højere Undervisning saa langt, som deres Evner og Anlæg gør det muligt og ønskeligt. Det er Lovforslagets Hovedindhold, og dermed betegner det sig som en efter Flertallets Mening stor og betydningsfuld Reform, hvis Konsekvenser naturligvis vil blive, hvad vi ogsaa har fremhævet i Betænkningen, at en lignende Ordning vil blive gennemført snarest muligt ud over det hele Land. Lovforslaget tilsigter at ændre det faktiske Privilegium, som nu de bedre stillede i Samfundet har paa at faa deres Børn frem ved Hjælp af den højere Undervisning.

Men Flertallet har tillige været enig om, at dette ikke betyder, at der sættes Bom for en Udvikling af den private Skole. Vi har været enige om at gaa med til en saadan Sikkerhedsventil som den; der er planlagt ved § 7 i Lovforslaget, og vi er, som sagt, enedes om en ny Affattelse, der tydeliggør denne Mening. Skulde der være Fare for en Bureautisering af det offentlige Sko-

levæsen, som kunde virke hemmende paa det private Fremskridt, er det en Selvfølge, at der maa træffes Foranstaltninger derimod. Egentlig er det uforholdsmæssigt at fastslaa det, og det gøres kun for at forebygge Misforstaaelse, thi vi har i Grundloven en Paragraf om, at der er Skolefrihed i Landet, og ingen kunde nogen Sinde hindre Staten i at yde Tilskud til den frie Skole, hvis Staten ønsker det. Men vi har for at forebygge en Misforstaaelse fastslaaet, at ogsaa Flertallet er villigt til under saadanne Forhold at yde Tilskud til den private Skole, naar den — det er vor absolutte Betingelse — ikke i nogen Maade har Karakter af at være en Klasseskole. Det er det, det for os kommer an paa, det er det, vi har tydeliggjort ved den nye Affattelse af § 7. At en saadan Skole har et religiøst Præg, behøver ikke at berøve den Muligheden for Tilskud, heller ikke medvære Stemmer, hvis den ellers ikke i nogen Maade har Præg af at være en Klasseskole, og den ellers fyldestgør de Betingelser, vi mener at maatte stille, og det ønsker vi opfattet i den liberaleste mulige Aand, saa ogsaa Skoler, der hører til Trossamfund udenfor Folkekirken, kan faa Andel i saadanne Statstilskud.

Men hertil er det altsaa, at et Medlem af Flertallet har stillet et Ændringsforslag, om hvilket jeg straks maa sige, at hvis det bliver vedtaget, vil hele Lovforslaget være uantageligt for Flertallet. Paa det Grundlag kan der ikke tænkes en Overenskomst, hvori de to store Partier indenfor Flertallet kunde deltage, thi det er efter vor Mening ikke længere at indrette en Sikkerhedsventil overfor det offentlige Skolevæsen, men det er at frembringe et stort Gab, hvorigennem efter vor Mening hele det gode Indhold af det nærværende Lovforslag kunde løbe ud. Imidlertid viste det sig under Forhandlingerne i Udvalget og i et nedsat Underudvalg, at der dog maaske var Mulighed for at komme lidt længere frem fra begge Sider til fuld Enighed. Det lykkedes ikke at naa frem til fuld Enighed, men jeg vil, som sagt, ikke opgive Haabet om, at det kunde lykkes paa Lovforslagets fortsatte Vej.

Jeg tror, jeg paa nærværende Stadium af Forhandlingen kan indskrænke mig til